

Han udtalte ved et Møde i Sommerens Løb, at en Forlængelse af Arbejdstiden vilde være at foretrække fremfor Døgn drift med Arbejde i Skifter. Navnlig oplyste han, at fra Krigens Udbrud og til Dato var der gennemført Lønforbedringer for Arbejderne paa fra 300 til 400 pCt., medens Levnedsmiddelpriserne, da de var højest, kun var steget med 165 pCt. Der slog Hr. I. A. Hansen i Virkeligheden fast, at Arbejderne paa dette Tidspunkt var meget bedre stillet end før Krigen, og Forholdet for dem er jo ikke siden den Tid gaaet i anden Retning, idet Levnedsmiddelpriserne i den sidste Tid er gaaet nedad med Kæmpeskridt.

Selve Arbejdsløshedsspørgsmaalet, Arbejdsløshedsforsikringsprincippet, skal jeg ikke komme videre ind paa. Kun vil jeg gerne have Lov til at sige, at den Bestemmelse, som blev indført i 1917, den Udvidelse af Arbejdsløshedskasserne, som fremkom ved fuldstændig at slette Karenstiden, efter min Formening fik de uheldigste Følger. Noget af det uheldigste ved Arbejderforsikringen er, at Staten eller det offentlige paatager sig den Opgave at sørge for Arbejdet, hvilket uvægerlig svækker det private Initiativ, den enkeltes Virkelyst, ja, Selvopholdelsesdriften bliver i højeste Grad svækket dermed. Den store Iver, hvormed Arbejderne for nogle Aar tilbage søgte efter Arbejde, var om sig paa dette Omraade, som man siger, ser man ikke meget til nu, ja, end ikke de unge Mennesker, de ugifte, brød sig i en Aarrække synderligt om at søge Arbejde; man var ligegyldig overfor dette Spørgsmaal, da man vidste, at man i saa Fald kunde faa Understøttelse gennem Arbejdsløshedskassen. Paa det Punkt er der dog i det sidste Aar sket en Bedring, særlig i Aar, efter at det adskillige Steder er praktiseret, at Ungdommen, de ugifte, ingen Understøttelse bør have. Dette sidste synes i høj Grad at have animeret mange til at søge Plads eller Arbejde.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Nødhjælpsarbejders Igangsættelse under den tariffmæssige Betaling vil jeg gerne lige sige et Par Ord. Det, jeg i denne Forbindelse tænker paa, er den Slags Nødarbejder, som vilde blive iværksat af private, hvis det kunde ske til en Pris, der laa indenfor Rimelighedens Grænser. Jeg kender mange Landmænd, hos hvem der godt kunde blive en Del Arbejde, dels ved Dræning og Kultivering af Moser og lignende, hvis Arbejdslønnen stod i Forhold til den Merværdi, som et saadant Stykke Jord vilde faa. I de fleste Tilfælde vilde det slet ikke være

nogen rentabel Forretning, men dette til Trods er der mange Landboere, som er villige til at iværksætte saadant Arbejde for at afhjælpe Arbejdsløsheden, hvis det kunde ordnes paa en tilfredsstillende Maade. Jeg har et nærliggende Eksempel, som jeg ganske kortelig vil have Lov til at referere, og for hvis Rigtighed jeg indestaar. En Gang i September Maaned traf jeg hjemme i den By, hvor jeg bor, en arbejdsløs Mand, der lige var blevet „fyret“, som man siger, og som ingen Udsigt havde til foreløbig at faa Arbejde. Jeg tilbød ham Arbejde for en Maanedes Tid ved Tærskning af Rug, idet jeg troede at kunne gøre ham en Tjeneste dermed; jeg havde ikke selv nogen Fordel deraf, tværtimod, idet jeg nemlig ved min Tærskemaskine og ved Hjælp af mine Folk kunde faa det udført for en Brøkdæl af, hvad jeg bød den arbejdsløse. Og hvad var saa Prisen, jeg bød ham? Det var 5 Kr. pr. Dag plus Kosten, og 6 Kr., hvis han var flittig, men det vilde han paa ingen Maade tage imod, da han, som han sagde, i Understøttelse og Børnehjælp i alt havde 28 Kr. om Ugen. Regner vi nu Kosten til 2 Kr. pr. Dag, og det er sikkert ikke for meget, plus 6 Kr. i Penge, bliver det 48 Kr. ugentlig, altsaa 20 Kr. mere, end han fik i Understøttelse. Men det nægtede han paa det bestemtteste at modtage. Efter min Opfattelse — og den Opfattelse er jeg ikke ene om — skulde denne Mand paa ingen Maade have nogen Hjælp. Det var som Nødhjælpsarbejde, at jeg tilbød ham denne Tærskning, og det var med et pekuniært Offer fra min Side. Saa længe Forholdene er saadanne og skal gaa for at være god Latin og forsvares til den yderste Grænse, er der sikkert ingen Udsigt til, at vi foreløbig kommer ud af dette Uføre. Det var kun et Tilfælde, men der kunde refereres mange af samme Art.

Der er et andet Sted, hvor jeg ogsaa synes, der kunde spares. Saa vidt mig bekendt gives der i adskillige Tilfælde Orlov for længere Tid fra det kongelige Teater. De vedkommende rejser da paa Provinsturné og skaber sig derved en god Ekstraintægt samtidig med, at de hæver deres faste Gage ved Teatret. I andre Tilfælde ser vi Folk, der er afskediget med Pension og antagelig en rundelig Pension, som de kan leve af, give Gæstroller paa det kongelige Teater og derved skabe sig en Ekstrafortjeneste, som Teatret selvfølgelig ogsaa maa betale. Disse Forhold trænger i høj Grad til at ændres, selv om det maaske kan komme til at gaa ud over hævdevundne Principper.